

Abstrakt

V polovině 70. let 20. století zahájil Sovětský svaz a jeho spojenci, posílení úspěchem Helsinské konference i mezinárodním oslabením Spojených států po porážce ve Vietnamu, novou globální ofenzivu. Jednou z jejich priorit se stala spolupráce s nově vzniklými státy v subsaharské Africe – Angolou a Mosambikem. Kromě pokračující vojenské podpory státy východního bloku investovaly i do jejich industrializace, zemědělství a klíčové infrastruktury, což mělo přispět k rozvoji obou států. V případě Československa se podobně jako u dalších evropských socialistických zemí stalo součástí jeho zahraniční politiky i vysílání expertů do angolských a mosambických továren a dalších institucí. Do konce studené války získalo pracovní zkušenost z Angoly, a o něco později i z Mosambiku několik stovek československých občanů. Cílem disertační práce analyzující tuto klíčovou československou zahraničněpolitickou strategii v širším studenoválečném kontextu je přispět k současné akademické diskusi o podobách socialistické globalizace a přístupu Východu ke globálnímu Jihu v pozdní fázi studené války. Na základě archivních dokumentů a rozhovorů s pamětníky je zjišťováno, jaké záměry ČSSR sledovala touto strategií a zda byla v obou případech srovnatelná. V neposlední řadě také přibližuje pohled dosud opomíjených aktérů především z řad specialistů na jejich roli i zkušenosti s životem v postkoloniálních společnostech. Práce dospívá k závěru, že i když československé úřady kladly důraz především na ekonomické přínosy specialistů v Angole a Mosambiku, v některých případech převažily i politicko-ideologické cíle.